

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75 /11
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		16 беттің 1беті

БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫНА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пән атауы:	Клиникаға кіріспе
Пән коды:	КК- 2216
БББ атауы:	6В10117 «Стоматология»
Оқу сағаттарының/кредиттердің көлемі:	90с (3 кредит)
Оқытылатын курс пен семестр:	2 курс III семестр

Шымкент-2023 ж.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75 /11
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		16 беттің 2беті

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар «Клиникаға кіріспе» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус)сәйкес әзірленді және кафедра отырысында талқыланды.

Кафедра меңгерушісі, м.ғ.к., доцент м.а

А.Р Жумадилова

Хаттама № 12 от 10.06.2023ж.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		044 – 75 /11 16 беттің 3беті

1. Тақырып №1: Медициналық құжаттардың формалары және оларды толтыру.

2. Мақсаты: Медициналық құжаттардың формалары және оларды толтыру. Қабылдау бөліміндегі науқасты санитарлық өңдеуді үйрету.

Студент білуі керек:

1. Медициналық құжаттардың формалары
2. Медициналық құжаттардың формаларын толтыру.
3. Медициналық көмек көрсетудегі медициналық құжаттардың маңызы
4. Медициналық құжаттардың түрлері.
5. Есептік біріншілік медициналық құжаттар.
6. Науқасты қабылдау және санитарлы өңдеуден өткізу.
7. Науқасты қабылдау есебі журналы
8. Қабылдау бөлімінің негізгі медициналық құжаттары.

Студент істейбілуі керек:

1. Медициналық құжаттардың формаларына сипаттама беру.
2. Медициналық құжаттардың формаларын толтыру.
3. Медициналық құжаттардың түрлері
4. Қабылдау бөліміндегі науқасты санитарлық өңдеу.
5. Қабылдау бөлімінің негізгі медициналық құжаттарын атай білу.

3. Тапсырмалар: Медициналық құжаттардың формалары және оларды толтыру.

Қабылдау бөліміндегі науқасты санитарлық өңдеуді үйрету туралы сұрақтарды өз бетінше әдебиеттен оқу.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация, тест тапсырмаларын және сөзжұмбақ, глоссарий дайындау.

5. Орындау критерийлері: баяндалатын материалдарды электронды презентация түрінде ұсыну.

1. Материалды баяндаған кездегі нақтылығы және логикасы.
2. Тақырыпқа байланысты негізгі сұрақтарды баяндау және дұрыс жеткізе білуі.
3. Аудитория қойған сұрақтарға дұрыс жауап беру.
4. Презентацияның ұзақтығы 15 минут.

6. Тапсыру мерзімі: 1- 2 апта.

7. Әдебиет (негізгі және қосымша): соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер):

Сұрақтар:

1. Медициналық құжаттардың формаларын атаңыз
2. Қабылдау бөліміндегі науқасты санитарлық өңдеу алгоритмі
3. Жұқпалы аурулар анықталған жағдайда толтырылатын форма?
4. Госпитализацияланған және қабылданған науқастарды тіркеу журналы
5. Медициналық құжаттардың есептік үлгілерін атаңыз.

1. Тақырып №2: Қарапайым физиотерапиялық іс-шаралар.

2. Мақсаты: Студенттерге қарапайым физиотерапиялық іс-шаралар туралы түсіндіру.

Студент білуі керек:

1. Физиотерапия түрлері
2. Физиотерапия маңызы
3. Физиотерапия әдістері

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75 /11
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		16 беттің 4беті

4. Қарапайым физиотерапия түсінігі, әсер ету механизмі

5. Ультрадыбысты терапия

6. Диадинамотерапия және амплипульстерапия

Студент істей білуі керек:

1. Қарапайым физиотерапия түсінігіне сипаттама беру.

2. Физиотерапия түрлеріне сипаттама беру.

3. Қарапайым физиотерапияның әсер ету механизміне сипаттама беру

4. Физиотерапияның басты мақсатын білу

5. Қарапайым физиотерапия емшараларын қолдану.

6. Қарапайым физиотерапия жасау алгоритмі

7. Қарапайым физиотерапия маңызы

3. Тапсырмалар: науқас және оның жанұясымен сөйлесу барысындағы негізгі сұрақтарды өз бетінше әдебиеттен оқу.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация, тест тапсырмаларын және сөзжұмбақ, глоссарий дайындау.

5. Орындау критерийлері: баяндалатын материалдарды электронды презентация түрінде ұсыну.

1. Материалды баяндаған кездегі нақтылығы және логикасы.

2. Тақырыпқа байланысты негізгі сұрақтарды баяндау және дұрыс жеткізе білуі.

3. Аудитория қойған сұрақтарға дұрыс жауап беру.

4. Презентацияның ұзақтығы 15 минут.

6. Тапсыру мерзімі: 2- апта.

7. Әдебиет (негізгі және қосымша): соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Балонотерапия дегеніміз не?

2. Физиотерапия түрлері.

3. Қарапайым физиотерапияның әсер ету механизмі.

4. Оксигенотерапия дегеніміз не?

5. Қарапайым физиотерапияның қолдану көрсетілімдері.

6. Қарапайым физиотерапияның қарсы көрсетілімдері.

7. Қарапайым физиотерапияның мақсаты.

8. Компресс түрлері қандай?

9. Жылытқыш пайдаланудың көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері, мақсаты.

10. Мұзды қапшықтарды пайдаланудың көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері, мақсаты

1.Тақырып №3: Стоматологиялық аурулар мен шұғыл жағдайларды диагностикалау.

2. Мақсаты: Студенттерге зертханалық зерттеулерге дайындық жайында таныстыру және білімдерін жетілдіру.

Студент білуі керек:

1. Стоматологиялық аурулар

2. Пародонтоз кезіндегі диагностика.

3. Периодонтит, Гингивит.

4. Стоматологиялық аурулар кезіндегі диагностика

5. Шұғыл жағдайлар кезіндегі диагностикалау.

Студент істей білуі керек:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		044 – 75 /11 16 беттің 5беті

1. Стоматологиялық ауруларды диагностикалау.
2. Стоматологиялық аурулар кезіндегі шұғыл жағдайлар.
3. Шұғыл жағдайларда диагностикалау мақсаты.
4. Стоматологиялық аурулар кезіндегі көмек корсету.
3. **Тапсырмалар:** Стоматологиялық аурулар мен шұғыл жағдайларды диагностикалау туралы сұрақтарды өз бетінше әдебиеттен оқу.
4. **Орындау/бағалау түрі:** Презентация, тест тапсырмаларын және сөзжұмбақ, глоссарий дайындау.
5. **Орындау критерийлері:** Баяндалатын материалдарды электронды презентация түрінде ұсыну.
 1. Материалды баяндаған кездегі нақтылығы және логикасы.
 2. Тақырыпқа байланысты негізгі сұрақтарды баяндау және дұрыс жеткізе білуі.
 3. Аудитория қойған сұрақтарға дұрыс жауап беру.
 4. Презентацияның ұзақтығы 15 минут.
6. **Тапсыру мерзімі:** 3- апта.
7. **Әдебиет (негізгі және қосымша):** соңында
8. **Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер):**
Сұрақтар:
 1. Стоматологиялық ауруларды диагностикалау.
 2. Стоматологиялық аурулар кезіндегі шұғыл жағдайлар.
 3. Периодонтит, Гингивит.
 4. Шұғыл жағдайларда диагностикалау мақсаты
 5. Стоматологиялық аурулар кезіндегі көмек корсету.

1. **Тақырып № 4: Аралық бақылау.**
2. **Мақсаты:** теориялық білімді бақылау және практикалық дағдыларды тексеру.
3. **Тапсырмалар:**
 Өткен тақырыптар бойынша теориялық білімдерін бағалау. (тест)
 Өткен тақырыптар бойынша практикалық дағдыларды орындауды бағалау. (билет)
- № 1 аралық бақылауға арналған сұрақтар
 1. Медициналық құжаттардың формалары
 2. Медициналық құжаттардың түрлері.
 3. Есептік біріншілік медициналық құжаттар.
 4. Науқасты қабылдау және санитарлы өңдеуден өткізу.
 5. Науқасты қабылдау есебі журналы.
 6. Қабылдау бөлімінің негізгі медициналық құжаттары.
 7. Емдік-диагностикалық профилактикалық қызметтің құрылымының ерекшелігі.
 8. Қабылдау бөліміндегі науқасты санитарлық өңдеу алгоритмі.
 9. Жұқпалы аурулар анықталған жағдайда толтырылатын форма?
 10. Медициналық құжаттардың есептік үлгілерін атаңыз.
 11. Госпитализацияланған және қабылданған науқастарды тіркеу журналы.
 12. Физиотерапия түрлері.
 13. Қарапайым физиотерапияның әсер ету механизмі.
 14. Қарапайым физиотерапияның қолдану көрсетілімдері.
 15. Қарапайым физиотерапияның қарсы көрсетілімдері.
 16. Қарапайым физиотерапияның мақсаты.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		044 – 75 /11 16 беттің 6беті

17. Балонотерапия ,Оксигенотерапия.
18. Компресс түрлері қандай?
19. Жылытқыш пайдаланудың көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері.
20. Мұзды қапшықтарды пайдаланудың көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері.
21. Стоматологиялық ауруларды диагностикалау.
22. Стоматологиялық аурулар кезіндегі шұғыл жағдайлар.
23. Периодонтит,Гингивит.
24. Шұғыл жағдайларда диагностикалау мақсаты
25. Стоматологиялық аурулар кезіндегі көмек корсету.

1-ші аралық бақылауға арналған тест тапсырмалары:

1~ Мейірбикелік үдеріс – бұл... . жағдайды анықтау жолы + дәрілік препараттарды тарату мейірбикелік іске дайындау мейірбикелік практикадағы ғылыми әдіс дәрігерлік тағайындауларды орындау 2~ Маслоу бойынша адамда...кажеттілік бөлінеді. 14+ 10 5 20 25 3~ Ауыз қуысын шаю ... көмегімен жүргізілмейді. Эсмарх кружкасы+ Жане шприці резиналық груша пипеткалар туфер 4~ Ересектерге әрбір құлаққа орташа ... тамшыдан тамызады. 1-2+ 2-4 6-8 10 тамшыдан артық 3-5 5~ Аурухана бөлімшесіндегі палаталар мен медициналық құралдардағы патогенді және шартты патогенді микроорганизмдерді жою ... деп аталады. дезинфекция+ стерилизация асептика антисептика кварцтау 6~ Құрамында оттегісі бар дезинфекциялаушы затқа ... жатады. сутегі асқын тотығы+ хлорамин бриллиант көгі ерітіндісі сулема ерітіндісі йод 7~ Науқастың төсек жаймаларын (матрац, жастық, корпе) дезинфекциялау ... жүргізіледі. формалин буы және ауа буы бар камерада + кайнатып жуу арқылы	2% хлорамин ерітіндісімен кварцтау арқылы қағып желдету арқылы 8~ Науқастың киімін, төсек орнын дезинфекциялау ... жүргізіледі. 2% хлорамин ерітіндісіне салып+ формалин буы және ауа буы камерасына салып қою әдісімен жуғыш ерітіндісіне салып кварцтандыру арқылы қайнату әдісімен 9~ Егу бөлмесінде жалпылама тазалау жиілігі: аптасына 1 рет+ айына 1 рет аптасына 2 рет аптасына 3 рет күнделікті 10~ Егу бөлмесін ағымды тазалауда ... хлорамин ерітіндісі қолданылады. 1%+ 10% 0,2% 5% 3% 11~ 5% хлорлы әк ерітіндісін дайындау әдісі: 5 литр су + 5 л 10% хлорлы әк ерітіндісі+ 10 литр су +50 мл 10% хлорлы әк ерітіндісі 10 литр су +500мл 10% хлорлы әк ерітіндісі 7 литр су + 3 литр 10% хлорлы әк ерітіндісі 10 литр су + 1 литр 10% хлорлы әк ерітіндісі 12~ Қазақстанда емдеу мекемелерінде санитарлық – эпидемиологиялық тәртіпті сақтау үшін қолданылатын бұйрық: № 1050, 476+ № 330, 241 № 702 № 218, 150 № 630, 780 13~ Науқастың дәрет алуы үшін қолданылатын ерітінді: фурациллин, жылы су+ этил спирті сутегінің асқын тотығы хлорамин

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75 /11
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		16 беттің 7беті

лидокаин 14~ Қолданылған қайшыны ... дезинфекциялайды. 70% этил спирті ерітіндісімен+ 0,5% хлорамин ерітіндісімен ағын сумен жуу арқылы сутегі асқын тотығымен 0,5% новокаин ерітіндісімен 15~ Ауыр науқастарды күтуде ауыз қуысын өңдеуде ... қолданылмайды. араластырылған спирт+ 0,5% натрий гидрокарбонат ерітіндісі натрий хлоридтің изотониялық ерітіндісі калий перманганаты әлсіз ның ерітіндісі фурациллин ерітіндісі 16~ Ауыр науқастарға күтім жасауда терісін өңдеуде ... қолданылмайды. араластырылған спирт+ иіс су 0,5% натрий гидрокарбонат ерітіндісі ас сірке суы калий перманганат ерітіндісі 17~ Науқастың көзін өңдеу үшін ... қолданылады. 1:5000 фурациллин ерітіндісі+ хлоргексидин ерітіндісі 0,5% кальций гипохлориді ерітіндісі 3% сутегі асқын тотығы 2% натрий бикорбанаты ерітіндісі 18~ Құлақ күтімі үшін ... қолданылады. Жане шприці + корнцанг пинцет 5,0 мл шприц күрекше 19~ Жасанды тамақтану түрлері: парентральді, зондты+ пероральді, орын басушы гатростома және қасық арқылы аралас, құйылған өздігінен, клизма арқылы 20~ Зонд арқылы тамақтану көрсеткіші: жұту қызметінің бұзылуы+	дисфагия өңештің өткізгіштігінің бұзылуы өңеш және жұтқыншақ күйіктері асқазан-ішек жолының отасынан кейінгі жағдайы 21~ Науқастарды зонд арқылы тамақтануын қамтамасыз ету... арқылы жүргізіледі. мұрын асқазандық зонд, Жане шприці+ қалың асқазандық зонд, шприц көлемі 5,0-10,0 мл оливалы зонд, 40% глюкоза ерітіндісі сұлы ботқасы, дуоденальді зонд Эсмарх кружкасы, 1 л қайнаған су 22~ Ауыр науқастарды тамақтандыру үшін ... қажет. науқастың кеуде бөлімін салфеткамен немесе сүлгімен жабу+ науқасқа Симс қалпында беру қолды гигиеналық тәсілмен өңдеу науқастың кеуде бөлімін стерильді бір реттік салфеткамен жабу тамақтанғаннан кейін науқастың ауызын калий перманганатымен шаю 23~ Қан тамырдың ауамен бітелуі ол - ауа эмболиясы+ венепункция тромбоэмболия дәрілік эмболия майлы эмболия 24~ Инсулинді бір анатомиялық аймаққа қайта- қайта енгізгенде ... болады. липодистрофия+ некроз абсцесс тромбофлебит бұлшықет атрофиясы 25~ Майлы дәрілік заттарды бұлшықетке және тері астына енгізгенде болатын асқыну: майлы эмболия+ дәрілік эмболия тромбоэмболия некроз ауа эмболиясы
---	--

1. Тақырып №5 : Сыртқы тыныс алуды зерттеу. Пациентті зертханалық зерттеу әдістерін жүргізуге дайындау. Холтер бойынша ЭКГ мониторингі. Қан қысымын тәуліктік бақылау (СМАД). УДЗ,АҚ.

2. Мақсаты: Студенттерге зертханалық зерттеу әдістерін жүргізуге пациенттерді дайындауға уйрету. ЭКГ немесе ЭКГ+АҚ мониторингін жүргізу кезінде студенттердің білімін пациенттің нұсқаулықтарымен таныстыру және бекіту.

Студент білуі керек:

1. Сыртқы тыныс алуды зерттеу.
2. Зертханалық зерттеу әдістерін жүргізуге пациентті дайындау.
- 3.ЭКГ немесе ЭКГ+АҚ мониторингін жүргізу кезіндегі пациенттің нұсқаулығы.
4. Холтер мониторингіне дайындық бойынша нұсқаулық.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		044 – 75 /11 16 беттің 8беті

5.Қан қысымын бақылау кезінде қосымша ұсыныстар.

6. Тексеру жүргізу кезіндегі ережелер мен шарттар.

7. Холтер мониторингін жүргізуге арналған көрсеткіштер.

8. Холтер мониторингінің артықшылықтары.

Студент істей алуы керек:

1. Зертханалық зерттеу жүргізуді ұйымдастыру сипаты.

2. Холтер мониторингіне дайындық бойынша нұсқаулық.

3. Қан қысымын бақылау кезінде қосымша ұсыныстар.

4. ЭКГ немесе ЭКГ+АҚ мониторингін жүргізу кезіндегі пациенттің нұсқаулығы.

3. Тапсырмалар: Холтер бойынша ЭКГ мониторингі, қан қысымының тәуліктік мониторингі мәселелері бойынша әдебиеттерді өз бетінше зерделеу.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация, тест тапсырмаларын және сөзжұмбақ, глоссарий дайындау.

5. Орындау критерийлері: материалды электронды презентация түрінде ұсыну.

1. Материалды ұсынудағы логика мен анықтық.

2. Тақырыптың негізгі мәселелерін бөлектеу және дұрыс баяндау мүмкіндігі.

3. Аудиторияның сұрақтарына дұрыс жауап бере білу.

4. Презентацияның ұзақтығы-15 минут.

6. Тапсыру мерзімі: 5- апта.

7. Әдебиет (негізгі және қосымша): соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер):

Сұрақтар:

1. Күнделікті мониторинг дегеніміз не?

2. Зерттеуге қалай дайындалуға болады?

3. Зерттеу қалай жүргізіледі?

4. Электрокардиограмманы бақылау уақытына арналған қандай арнайы нұсқаулар бар?

5. Холтер мониторингін жүргізу үшін қандай көрсеткіштер бар?

6.Қан қысымын бақылау кезінде қандай ұсыныстар бар?

Жағдайлық есеп:

1. Кардиологиялық бөлімшеге Н.,деген науқас артериальды гипертония 3 дәрежесі., қауіп 3 диагнозымен түсті. Осы науқаста тәуліктік бақылау жүргізудің нәтижесі қандай?

2. Ине егу бөлмесінде науқасқа бұлшықетке инъекция жасалды. 3-5 минуттан кейін науқастың жағдайы нашарлады: бозарып, АҚ төмен, қышыма, төс арты ауырсыну, дем алудың қиындауы. Осы жағдайда мейірбикенің жүргізетін үрдісі қандай?

1. Тақырып № 6: Жүрек-өкпе реанимациясы. Мәйітпен жұмыс істеу ережелері.

2. Мақсаты: студенттерге жүрек-өкпе реанимациясына,медицина қызметкерлерінің мәйітпен жұмыс жасау қағидаларынүйрету және білімін бекіту.

Студент білуі керек:

1. Емдеу мекемелеріндегі мейіргерлік үдерісті ұйымдастырудың теориялық негіздері.

2. Дәрігердің диагностикалық және емдік тағайындауларын орындаудағы маңызды манипуляциялардың әдісі мен техникасы.

3. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу техникасы.

4.Мәйітпен жұмыс жасау кезінде психологиялық және инфекциялық қауіпсіздік шаралары.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		044 – 75 /11 16 беттің 9беті

Студент істей алуы керек:

1. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу .
2. Дәрігермен науқастың өлімі расталғаннан кейін медицина қызметкерлері жұмысының кезеңдері.
3. **Тапсырмалар:** жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу техникасы, мәйітті уақытша сақтауға арналған бөлмеге тасымалдау, мәйітпен жұмыс жасау кезінде психологиялық және инфекциялық қауіпсіздік шаралары бойынша өз бетінше әдебиеттерді оқу.
4. **Орындау/бағалау түрі:** Презентация, тест тапсырмаларын және сөзжұмбақ, глоссарий дайындау.
5. **Орындау критерийлері:** материалды электронды презентация түрінде ұсыну және көрсету.

1. Материалды көрсетудегі логикалық және нақтылық.
2. Тақырыптың негізгі сұрақтарын бөліп, дұрыс түсіндіре білу.
3. Аудиторияның сұрақтарына дұрыс жауап бере білу.
4. Презентация ұзақтығы 15 минут.

6. Тапсыру мерзімі: 6- апта.

7. Әдебиет (негізгі және қосымша): соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер):

Сұрақтар:

1. Клиникалық өлім түсінігі, клиникалық өлім белгілері.
2. Жүрек-өкпе реанимациясының шаралары, көмек көрсетудің негізгі қағидалары.
3. Биологиялық өлім белгілері.
4. Клиникалық өлім белгілері..
5. Мәйітті уақытша сақтауға арналған бөлмеге тасымалдау.
6. Дәрігермен науқастың өлімі расталғаннан кейін медицина қызметкерлері жұмысының кезеңдері.
7. Мәйітпен жұмыс жасау кезінде психологиялық және инфекциялық қауіпсіздік шаралары.

Жағдайлықесеп:

1953 жылытуылған Р., есімді науқас кезек күтіп тұрған жерінде кенеттен естен танып қалды. Объективті: бозару, жіпше тәрізді пульс, көз қарашығының жарыққа әлсіз реакция? Сіздің тактикаңыз?

1. Тақырып № 7: Асқазанды жуу және зондтау.Клизмалар.

2.Мақсаты: студенттерге зондтық шараларды (ФГД-скопия) жүргізу техникасы мен оларға пациенттерді дайындауды үйрету, Студенттерді клизманы жүргізу техникасымен таныстыру.

Студент білуі керек:

1. Зондтық шараларды өткізудің мақсаты, көрсеткіштері және кері көрсеткіштері.
2. ФГД-скопияны жүргізу техникасы.
3. Асқазанды жуу шараларды жүргізуге пациенттерді дайындау.
4. Клизманың анықтамасы.
5. Клизманы жүргізуге көрсеткіштер мен кері көрсеткіштер.
6. Клизма түрлері.
7. Клизманы жүргізу техникасы.

Студент істей білуі керек:

1. Зондтық шараларды жүргізудің мақсаты, көрсеткіштері және кері көрсеткіштерін сипаттау.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		044 – 75 /11 16 беттің 10беті

2. Зондтық шараларды жүргізуге пациенттерді дайындау.
3. Асқазан жуу шараларды жүргізудің мақсаты, көрсеткіштері және кері көрсеткіштерін сипаттау.
4. Тазалау клизмасын жүргізу.
5. Сифондық клизманы жүргізу.
6. Дәрілік клизманы жүргізу.
7. Іш жүргізетін клизманы жүргізу.

3. Тапсырмалар: өз бетінше асқазан жуу, зондтық шараларды және клизманы жүргізу техникасы және оған науқастарды дайындау бойынша әдебиеттерді оқу.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация, тест тапсырмаларын және сөзжұмбақ, глоссарий дайындау.

5. Орындау критерийлері: материалды электронды презентация түрінде ұсыну және көрсету.

1. Материалды көрсетудегі логикалық және нақтылық.
2. Тақырыптың негізгі сұрақтарын бөліп, дұрыс түсіндіре білу.
3. Аудиторияның сұрақтарына дұрыс жауап бере білу.
4. Презентация ұзақтығы 15 минут.

6. Тапсыру мерзімі: 7- апта.

7. Әдебиет (негізгі және қосымша): соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер):

Сұрақтар:

1. Зондтық шараларды өткізудің мақсаты қандай?
2. Зондтық шараларды өткізуге көрсеткіштер мен кері көрсеткіштер қандай?
3. ФГД-скопияны жүргізу техникасы қандай ?
4. Асқазан жуу шараларды жүргізу алдындағы пациенттерді дайындау ерекшеліктері.
5. Асқазан жуу шараларды өткізуге көрсеткіштер мен кері көрсеткіштер қандай?
6. Клизманы жүргізудегі жабдықтау қандай?
7. Клизманы жүргізу мақсаты.
8. Клизманы жүргізудегі көрсеткіштер мен кері көрсеткіштер қандай?

Жағдайлық есеп:

1. Науқас М., 65 жас, участкілік дәрігерге ішінің ұзақ уақыт бойы жүрмей жүргеніне шағымданды. Субъективті және объективті қараудан соң созылмалы колит болжам диагнозы қойылды. Науқастың диагнозын растау үшін колоноскопияға жіберер алдында тазалау клизмасын жасады. Тазалау клизмасының жасау техникасы қандай?
2. Науқас М., кардиологиялық бөлімшеде жедел инфаркт диагнозымен 5 іші тәулікте емделіп жатыр. Гепарин терапиясын қабылдап жатыр. Таң ертен құсығы «кофеге» ұқсас болған. Дәрігер шақыртылды. Дәрігер тактикасы? ФГДС та не табылуы мүмкін?

1. Тақырып № 8: Аралық бақылау.

2. Мақсаты: өткен пән бойынша теориялық білімді бақылау және практикалық дағдыларды тексеру.

3. Оқыту міндеттері:

* өткен тақырыптар бойынша теориялық білімдерін бағалау. (тест)

* өткен тақырыптар бойынша практикалық дағдыларды орындауды бағалау. (билет)

№ 2 аралық бақылауға арналған сұрақтар

1. Сыртқы тыныс алуды зерттеу.
2. Өкпенің жасанды вентиляциясын өткізудің техникасы.
3. Зертханалық зерттеу әдістерін жүргізуге пациентті дайындау.
4. Холтер мониторингіне дайындық бойынша нұсқаулық.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		044 – 75 /11 16 беттің 11беті

5. Тексеру жүргізу кезіндегі ережелер мен шарттар.
6. Холтер мониторингін жүргізуге арналған көрсеткіштер.
7. Холтер мониторингінің артықшылықтары.
8. ЭКГ немесе ЭКГ+АҚ мониторингін жүргізу кезіндегі пациентті дайындау.
9. Қан қысымын бақылау кезінде қосымша ұсыныстар.
10. Электрокардиограмманы бақылау уақытына арналған қандай арнайы нұсқаулар бар?
11. Клиникалық өлім туралы түсінік (себептері, белгілері).
12. Биологиялық өлім. Биологиялық өлімнің белгілері.
13. Жүректің тікелей емес массажын жүргізудің техникасы.
14. Жүрек-өкпе реанимациясының шаралары, көмек көрсетудің негізгі қағидалары.
15. Мәйітпен жұмыс жасау ережелері.
16. Мәйітті уақытша сақтауға арналған бөлмеге тасымалдау.
17. Мәйітпен жұмыс жасау кезінде психологиялық және инфекциялық қауіпсіздік шаралары.
18. Өлімге, өлі денеге этно-діни және этно-мәдени дәстүрлердің қатынасы.
19. Дәрігермен науқастың өлімі расталғаннан кейін медицина қызметкерлері жұмысының кезеңдері.
20. Зондтық шараларды өткізудің мақсаты, көрсеткіштері және кері көрсеткіштері.
21. ФГД-скопияны жүргізу техникасы.
22. Асқазанды жуу шараларды жүргізуге пациенттерді дайындау.
23. Асқазан жуу шараларды өткізуге көрсеткіштер мен кері көрсеткіштер.
24. Клизманы жүргізуге көрсеткіштер мен кері көрсеткіштер.
25. Клизма түрлері. Клизманы жүргізу техникасы.
26. Қуықтың клизмасы мақсаты мен техникасын сипаттаңыз.
27. Тазалау клизмасын жүргізу.
28. Сифондық клизманы жүргізу.
29. Дәрілік клизманы жүргізу.
30. Іш жүргізетін клизманы жүргізу.

2-ші аралық бақылауға арналған тест тапсырмалары:

- 1~ Певзнер бойынша №10 емдәм ... тағайындалады.
 - | қан айналым ауруларында+
 - | бүйрек ауруларында
 - | бауыр және өт ауруларында
 - | өкпе ауруларында
 - | эндокринді жүйе ауруларында
- 2~ Певзнер бойынша №7 емдәм ... ауруларында тағайындалады.
 - | бүйрек +
 - | қан айналым
 - | бауыр және өт
 - | өкпе
 - | эндокринді жүйе
- 3~ Қан қысымы көтерілген науқасқа ... ұсынылады.
 - | тұзды пайдалануды шектеу+
 - | сұйықтықты пайдалануды шектеу
 - | қандағы қант деңгейін бақылау
 - | оксигенотерапия
 - | кофе қолдану
- 4~ Тыныс алудың патологиялық түрі:
 - | Чейн-Стокс+
 - | Симс
 - | Лаэнек
 - | Флинт
 - | Бабинский
- 5~ Демікпе – бұл
 - | тыныс алудың өзгеруі +
 - | тыныс алудың бәсеңдеуі
 - | тыңдалу кезінде тыныс алудың бірден төмендеуі
 - | крепитация
 - | апноэ
- 6~ Физиологиялық демікпе ... дамиды.
 - | қызудың көтерілуінде+
 - | тыныс алу ағзаларының ауруында
 - | қан айналым мүшелерінің ауруында
 - | АҚ көтерілгенде
 - | көңіл күй стресінде
- 7~ Куссмауль тыныс алуы – бұл ... тыныс алу.
 - | шулы, терең+
 - | шусыз, ырғақты
 - | беткі, жиі
 - | ырғақсыз, сирек
 - | везикулярлы, аралас
- 8~ Пульсті анықтайтын орын:
 - | ұйқы, білек артериясы+
 - | бұғана, мықын артериясы
 - | көк ет қолқасы
 - | тізе асты, иық артериясы
 - | шынтақ, кіндік артериясы
- 9~ Тамыр соғысы қасиеттеріне ... жатпайды.
 - | асистолия+
 - | толтырылу

ырғағы ширығу жылдамдығы 10~ Тыныс алудың түрлері: кеуделік, ішкі+ патологиялық, сирек физиологиялық, ішкі ішкі, жиі жоғары, аралас 11~ Қан қысымының қысқа мерзімді көтерілуі ... болуы мүмкін. физикалық жүктеме кезінде+ тамақа ішкен кезде ұйықтаған кезде қан жоғалтқан кезде қызуы көтерілген кезде 12~ Қалыпты жағдайдағы артериялық қан қысымы ... мм.сын.бағ. 120/80+ 80/40 180/110 140/90 150/100 13~ Артериялық қан қысымы көтерілген кезде жанама әсерінде ... тамыр соғысы пайда болады. қысылған+ жұмсақ ырғақсыз ырғақты асимметриялы 14~ Қан қысымын өлшегенде науқасқа ... ұсынылады. өлшеу алдын 5 минут көлемінде демалу+ өлшеу алдын 30 минут көлемінде демалу кофе ішу тұзды тамақты қолданбау дәрілік заттарды қолданбау 15~ Стационарда дене қызуын өлшеу ... жүргізіледі. кешкі сағат 16 және 18 аралығында, таңертеңгі сағат 6 және 8 аралығында+ кешкі ас алдын, таңертең таңғы астан соң науқас қалауы бойынша кешкі ұйқы алдында, таңертең серуендеуден соң жеңіл тамақтан соң, түскі үзіліс кезінде 16~ Қызбаның бірінші кезеңінде науқас шағымдары: қалтырау, бұлшықет ауырсынуы+ тердің көп бөлінуі шөлдеу, ыстықты сезіну сандырақтау, ауыз құрғауы брадикардия, олигурия 17~ Қызудың критикалық төмендеуіне ... тән. көрінбейтін әлсіз тамыр соғысы, суық тер+ АҚ төмендеуі, гипотония АҚ көтерілуі, тырысу ауыздың құрғауы, брадикардия	тахикардия, коллапс 18~ Қызба деңгейіндегі қызудың көтерілу түрі: субфебрильді+ қалыпты қалыптан тыс толқын тәрізді ауыспалы 19~ Қызбаның түрлеріне қарай дене қызуының тәуліктік тербелісіне ... тән. гектикалық+ фебрильді пиретикалық гиперпиретикалық пирогенді 20~ Тамыр соғысын анықтау үшін артерияны ... кәрі жілік сүйегіне басады. үш саусақпен+ екі саусақпен бір саусақпен барлық саусақтармен алақанмен 21~ Тыныс алу жиілігі ересектерде 1 минутына ... рет. 16 – 18+ 12 – 14 22 – 24 26 – 28 30 – 32 22~ Өкпеден қан кетудің белгісі қан ашық түсті көпіршікпен+ қан қара түсті көпіршікпен кофе тұңбасы тәрізді құсық таңқурай желесі тәрізді қақырық мелена 23~ Бронх демікпесі белгілері тыныс шығару қиын, ысқырықты құрғақ сырылдар+ жөтел тот басқан түсті қақырық таңқұрай желесі тәрізді қақырық тыныс алу қиындауы демікпе, апноэ 24~ Тұншығу бұл – кенеттен ауа жетіспеу сезімі+ тыныс алу ырғағының бұзылуы тыныс алудың бәсеңдеуі тыныс алудың жиілеуі тыныстың болмауы 25~ Қақырықтың бөлінуін жеңілдету үшін науқасты ... қажет. сау қырымен жатқызу+ ауру қырымен жатқызу жартылай отырғызу шалқасынан жатқызу отырғызу
--	---

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		044 – 75 /11 16 беттің 13беті

Әдебиеттер (негізгі және қосымша):

Электронды оқулық

Датхаев, У. М. Коммуникативные навыки [Электронный ресурс] : учебник / У. М. Датхаев, М. А. Асимов, Г. Ж. Умурзахова . - Электрон. текстовые дан.(5,21 МБ). - Алматы : Эверо, 2016. - 256 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Асимов, А. А. Коммуникативтік дағдылар [Электронный ресурс] : оқулық / М. А. Асимов, А. А. Сұлтанбеков . - Электрон. текстовые дан.(7,30МБ). - Алматы : Эверо, 2016. - 260 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

Адилова, Л. М. Мейіргердің манипуляциялық әрекетінің алгоритмдері [Электронный ресурс] : оқу құралы = Алгоритмы сестринских манипуляций : учеб. пособие / Л. М. Адилова. - Электрон. текстовые дан. (39.5МБ). - М. : "Литтерра", 2016. - 248б. Дәрігер мамандығына кіріспе. Клиника, құқық, этика және коммуникация негіздері. Асимов М.А., Оразбакова Г.О., Мадалиева С.Х., Багиярова Ф.А., 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Жедел медициналық жәрдем

Қаныбеков А. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Диагностика және жедел медициналық көмек көрсету алгоритмі / algorithm of diagnosis and emergency care

Алпысова А.Р. , 2015/<https://aknurpress.kz/login>

Арынгазин, К.Ш., Мажимова, М.Б.
 Первая доврачебная помощь при несчастных случаях : Учебно-методическое пособие. / Сост. К. Ш. Арынгазин. - Павлодар: Кереку, 2013. - 73 с.<http://rmebrk.kz/>

S. Kabiyeve Introduction in clinic: Textbook, volume I. – Almaty: 2020 – 263 p.
https://elib.kz/ru/search/read_book/324/

S. Kabiyeve Introduction in clinic: Textbook, volume I. – Almaty: 2020 – 263 p.
https://elib.kz/ru/search/read_book/324/

Негізгі:

1. Клиникаға кіріспе. Том 1 [Мәтін] :оқулық / С. М. Кабиева [ж.б.] ; ҚР денсаулықсақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ҚММУ. - Алматы :Эверо, 2016. - 287 б. с
2. Каркабаева, А. Д. Клиникаға кіріспе-2. 1 -бөлім [Мәтін] :оқуқұралы / А. Д. Каркабаева, Н. Н. Теляева. - Астана : [б. и.], 2017. - 152 бет. с.
3. Каркабаева, А. Д. Клиникаға кіріспе-2. II-бөлім [Мәтін] :оқуқұралы / А. Д. Каркабаева, Н. Н. Теляева. - [Б. м.] : Астана, 2017. - 208 бет. с
4. Толекова, С. З. Клиникаға кіріспе [Мәтін] :оқуқұралы / С. З. Толекова. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 244 бет. с
5. Теляева, Н. Н. Введение в клинику -2. Ч. 1 [Текст] : учеб. пособие / Н. Н. Теляева, А. Д. Каркабаева. - Астана : [б. и.], 2017. - 214 с.
6. Теляева, Н. Н. Введение в клинику -2. Ч. II [Текст] : учеб. пособие / Н. Н. Теляева, А. Д. Каркабаева. - Астана : [б. и.], 2017. - 210 с
7. Кабиева, С. М. Введение в клинику. Т. 1.[Текст] : учебник / С. М. Кабиева. - Алматы :Эверо, 2016. - 304 с
8. Kabiyeve, S.Introduction in clinic.Volume 1[Текст] : textbook / S. Kabiyeve. - Almaty : "Evero" , 2016. - 263 p.

Қосымша:

Клиникаға кіріспе. Том 1 [Мәтін] :оқулық / С. М. Кабиева [ж.б.] ; ҚР денсаулықсақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ҚММУ. - Алматы :Эверо, 2016. - 287 б. с

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75 /11
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		16 беттің 14беті

Каркабаева, А. Д. Клиникаға кіріспе-2. 1 -бөлім [Мәтін] :оқуқұралы / А. Д. Каркабаева, Н. Н. Теляева. - Астана : [б. и.], 2017. - 152 бет. с.

Каркабаева, А. Д. Клиникаға кіріспе-2. II-бөлім [Мәтін] :оқуқұралы / А. Д. Каркабаева, Н. Н. Теляева. - [Б. м.] : Астана, 2017. - 208 бет. С

Толекова, С. З. Клиникаға кіріспе [Мәтін] :оқуқұралы / С. З. Толекова. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 244 бет. с Теляева, Н. Н. Введение в клинику -2. Ч. 1 [Текст] : учеб. пособие / Н. Н. Теляева, А. Д. Каркабаева. - Астана : [б. и.], 2017. - 214 с.

Теляева, Н. Н. Введение в клинику -2. Ч. II [Текст] : учеб. пособие / Н. Н. Теляева, А. Д. Каркабаева. - Астана : [б. и.], 2017. - 210 с

Кабиева, С. М. Введение в клинику. Т. 1. [Текст] : учебник / С. М. Кабиева. - Алматы :Эверо, 2016. - 304 с

Kabiyeva, S. Introduction in clinic. Volume 1 [Текст] : textbook / S. Kabiyeva. - Almaty : "Evero" , 2016. - 263 p.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

«Клиникаға кіріспе» кафедрасы

«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған
әдістемелік нұсқаулар

044 – 75 /11

16 беттің 15беті

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75 /11
«Клиникаға кіріспе» пәнінен оқытушымен бірге студенттердің өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар	16 беттің 16беті